

'Duitse vrouwen worden in een keurslijf geperst'

Serie: Vrouwen, werk en kinderen in Duitsland

Achtergrond - 23 mei 2013 - Auteur: Fleur de Weerd

Haar Duitse collega's kijken vreemd op als ze een fles moedermelk zien staan in de koelkast van de bedrijfskantine. De Brabantse Jitske (34) werkt als consultant bij een groot economisch adviesbureau in Hamburg en verrast haar collega's wel vaker met haar Nederlandse opvattingen over werk en moederschap. "Kolven kennen ze hier amper. Logisch ook: alle Duitse vrouwen blijven minimaal een jaar thuis als ze een kind krijgen."

Jitske verhuisde een jaar geleden naar Duitsland met vriend en zoon. "Mijn vriend kreeg een baan aangeboden bij een energiemaatschappij in Berlijn dus gingen we in de hoofdstad wonen. Ik werkte in Nederland al bij dit adviesbureau en wilde graag bij dat bedrijf blijven, dus reageerde ik op een vacature in Hamburg."

Tijdens de sollicitatie merkte ze meteen het verschil. "In Nederland kun je gemakkelijk deeltijd werken. Zelfs in een prestatiegerichte financiële sector is het geaccepteerd om 'voor jezelf te kiezen' en vier dagen te gaan werken. Voor mannen en vrouwen. Hier niet. Bijna alle vacatures zijn voltijd."

De Nederlandse wist toch een deeltijdcontract binnen te slepen. "Gewoon in de onderhandelingen. Ze wilden me minder betalen dan in Nederland, maar dan voor voltijd. Waarop ik zei dat ik datzelfde loon alleen zou accepteren voor vier dagen werk. Daar gingen ze mee akkoord." Ze lacht. "Ze wilden me blijkbaar graag hebben."

Tja Duitsland hè

Jitske (34) uit Berlijn

- Opgegroeid in Brabant
- Studeerde in Amsterdam: Communicatie aan de UvA en Bedrijfswetenschappen aan de VU. Naast haar werk deed ze een executive master in Finance aan TiasNimbas
- Samenwonend, twee zonen (bijna 2 en vier maanden)
- Nu met zwangerschapsverlof maar werkt deeltijd (32 uur) als consultant bij een internationaal adviesbureau in Hamburg

- Haar vriend werkt voltijd bij een energiemaatschappij in Berlijn

Op de achtergrond klinkt gebrabbel van haar jongste zoontje. Jitske geeft dit interview vanuit huis. Vier maanden geleden beviel ze van haar tweede zoon. "In Nederland zou ik al een dikke maand weer aan de slag zijn. Tja, Duits beleid hè. Dat is trouwens ook een mooie anekdote. Toen ik mijn baas vertelde dat ik zwanger was vroeg hij meteen hoeveel jaar ik wilde nemen. Ik dacht, pardon hoeveel jaar? In Nederland praten we over weken."

In Duitsland krijgen vrouwen standaard een jaar zwangerschapsverlof met mogelijkheid tot verlenging. Hierdoor is er volgens Jitske weinig ruimte voor vrouwenemancipatie. "Als je korter verlof wilt, moet je daar enorm veel moeite voor doen om opvang voor je kind te regelen voordat hij één wordt. Managers in Hamburg adviseren mij om er in ieder geval een jaar voor mijn kind te zijn en de crèche is pas goedkoop na een jaar. Daardoor heerst onder vrouwen een cultuur van 'je zou wel gek zijn'. De meesten nemen het ervan, sommigen zitten zelfs drie jaar in de speeltuin."

Niet geëmancipeerd

Voor een carrièrevrouw als Jitske betekent dit een dilemma, legt ze uit. "Als moeder wil je graag bij je kind zijn, en eerlijk is eerlijk, dan is die tien weken van Nederland erg weinig. Maar een jaar is te lang. Als ik zo lang thuis zit, voel ik me niet meer geëmancipeerd."

De Nederlandse vindt dat Duitse vrouwen door het gezinsbeleid in een keurslijf worden geperst. Jitske: "Ik heb begrepen dat de regering lange verloven stimuleert, omdat er te weinig kinderen geboren worden. Wie weet werkt het in dat opzicht, maar de prijs die ze betalen is wat mij betreft te hoog. Als vrouwen niet snel na hun zwangerschap aan de slag gaan, worden ze ook minder serieus genomen op de werkvloer. Helemaal als ze drie jaar wegblijven."

Ze besloot tot een compromis. "Ik blijf deze zomer nog thuis om van de kinderen te genieten. Dat zie ik dan maar als een cadeautje." Maar volgende week begint ze met een klein freelanceproject. Om iets te doen hebben. In het najaar gaat ze weer vier dagen werken.

Feiten en cijfers

Leidinggevenden werken in Duitsland nauwelijks deeltijd: slechts 5 procent. In Nederland is dat 12 procent. En Duitsland heeft de grootste inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen van Europa.

[Lees de feiten en cijfers over het Duitse vrouwen- en gezinsbeleid >>](#)

Vanuit economisch oogpunt zou de Duitse overheid er beter aan doen om eigen keuzes bij moeders te stimuleren, denkt Jitske. Zo zou de overheid bijvoorbeeld vrouwen kunnen belonen om weer sneller te gaan werken na de zwangerschap. Maar volgens de consultant denkt de Duitse regering dat er slechts een koers mogelijk is. En dat het stimuleren van korte verloven indruist tegen hun kinderbeleid.

Bussemaker

Dat Jitske - ook voor Nederlandse begrippen - aan de progressieve kant van het spectrum zit, blijkt wel uit haar reactie op de uitspraken van de Nederlandse minister Jet Bussemaker van twee weken geleden. De minister verkondigde dat te veel Nederlandse vrouwen financieel afhankelijk zijn van hun mannen. "Helemaal mee eens", zegt Jitske fel. "Goed dat ze dat bespreekbaar maakt."

Hoewel ze weet dat er in Nederland verontwaardigd is gereageerd op Bussemakers opmerkingen ("ik heb ook van die vriendinnen"), is ze ervan overtuigd dat in het algemeen Duitsers conservatiever denken over dit onderwerp. "Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar wat de norm is, blijkt wel uit die opmerking van mijn Duitse baas. Er werken procentueel minder vrouwen op mijn kantoor in Hamburg dan op mijn oude kantoor in Amsterdam. De vrouwen van mijn collega's hier zitten bij zwangerschap allemaal minimaal een jaar thuis. Nee, ik denk dat een Duitse minister Bussemaker niet zou durven herhalen."

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/3172/duitse-vrouwen-woorden-in-een-keurslijf-geperst>